

EDUSKUNNAN VASTAUS 149/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta ja maatalouden interventiorahastosta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta ja maatalouden interventiorahastosta annetun lain muuttamisesta (HE 118/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiaa mietinnön (MmVM 16/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014, jäljempänä *meri- ja kalatalousrahastoasetus*, kansallisesta täytäntöönpanosta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *yleisasetuksella* Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1303/2013;

2) *toimintaohjelmalla* meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 17 artiklassa tarkoitettua toimintaohjelmaa;

3) *kehittämishankkeella* määräaikaista suunnitelmaan perustuvaa kehittämistoimintaa, jonka tarkoituksena ei ole tuottaa välitöntä taloudellista etua tuen saajalle ja jonka tulokset ovat yleisesti hyödynnettävissä;

4) *investoinnilla* rakennuksen, rakenteen tai rakennelman rakentamista, laajentamista, korjaamista tai hankkimista sekä muuta aineellisen tai aineettoman käyttöomaisuuden hankkimista;

5) *kalatalouden toimintaryhmällä* meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 61 artiklassa tarkoitettua paikallista kalatalouden toimintaryhmää;

6) *paikallisella strategialla* meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 60 artiklassa tarkoitettua yhteisölähtöistä paikallista kehitysstrategiaa;

7) *kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöllä* rahoitusta, jonka maa- ja metsätalousministeriö on osoittanut kalatalouden toimintaryhmälle paikallisen strategian toimeenpanoon.

2 luku

Viranomaiset ja muut toimielimet

3 §

Maa- ja metsätalousministeriön tehtävät

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa:

1) toimintaohjelman ja sen muutosten valmistelusta sekä sen toimeenpanon suunnittelusta;

2) toimintaohjelman merkitykseltään vähäistä muutosta koskevan ehdotuksen antamisesta Euroopan komission hyväksyttäväksi;

3) toimintaohjelman varojen käytön suunnittelusta ja varojen jaon valmistelusta tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavien tahojen käyttöön;

4) toimintaohjelman Ahvenanmaan maakuntaa koskevan Euroopan unionin rahoitusosuu- den ohjaamisesta maakunnan hallitukselle;

5) toimintaohjelman varojen käytön riittävän valvonnan järjestämisestä;

6) kalatalouden toimintaryhmien ja niiden laatimien paikallisten strategioiden hyväksymisestä.

Ohjelman yhdenmukaisen ja tehokkaan toimeenpanon varmistamiseksi maa- ja metsätalousministeriö ohjaa ja valvoo elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia sekä kalatalouden toimintaryhmiä niiden hoitaessa tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä.

4 §

Hallintoviranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö toimii yleisasetuksen 123 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna hallintoviranomaisena.

Maa- ja metsätalousministeriö voi siirtää toimintaohjelman toimenpiteiden valvontaan, seurantaan ja raportointiin sekä tiedottamiseen ja sähköiseen tietojärjestelmään liittyviä hallintoviranomaisen tehtäviä sekä toimintaohjelmaan liittyviä koulutus- ja ohjaustehtäviä 8 §:ssä tarkoitetuille välittävälle toimielimelle.

5 §

Todentamisviranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö toimii yleisasetuksen 123 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna todentamisviranomaisena.

6 §

Tarkastusviranomainen

Maa- ja metsätalousministeriö toimii yleisasetuksen 123 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna tarkastusviranomaisena.

Tarkastusviranomainen vastaa myös yleisasetuksen 124 artiklan 2 kohdan mukaisen riippumattoman tarkastuselimen tehtävistä.

7 §

Seurantakomitea

Valtioneuvosto asettaa yleisasetuksen 47 artiklassa tarkoitetun seurantakomitean ja päättää sen kokoonpanosta. Maa- ja metsätalousministeriö päättää seurantakomitean jäsenen nimittämisestä eronneen jäsenen tilalle.

Seurantakomitean jäsenen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan seurantakomitealle säädettyjä tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

8 §

Välittävä toimielin

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset toimivat yleisasetuksen 123 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuina välittävinä toimieliminä.

Välittävä toimielin vastaa tuen myöntämiseen, maksamiseen ja seurantaan liittyvistä tehtävistä sekä muista maa- ja metsätalousministeriön 4 §:n 2 momentin nojalla siirtämistä tehtävistä toimialueellaan.

9 §

Kalatalouden toimintaryhmä

Kalatalouden toimintaryhmä vastaa oman alueensa paikallisen strategian toteuttamisesta, seurannasta ja siitä tiedottamisesta.

Kalatalouden toimintaryhmäksi voidaan hyväksyä rekisteröity yhdistys tai muu yksityisoikeudellinen yhteisö, jolla on kalatalouden toimintaryhmälle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi riittävät toiminnalliset, taloudelliset ja hallinnolliset edellytykset.

Kalatalouden toimintaryhmän päätöksentekoon osallistuvien henkilöiden toimintaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä heidän hoitaessaan kalatalouden toimintaryhmälle säädettyjä tehtäviä. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa.

10 §

Toimintaohjelman yhteensovittaminen

Maa- ja metsätalousministeriö vastaa toimintaohjelman yhteensovittamisesta muiden yhteiseen strategiakehykseen kuuluvien rahasto-ohjelmien ja rahoitusvälineiden kanssa. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset vastaavat toimintaohjelmaan sisältyvien alueellisten toimenpiteiden toimeenpanon yhteensovittamisesta muiden alueella toteutettavien edellä mainittujen ohjelmien ja niiden kehittämistoimenpiteiden kanssa. Kalatalouden toimintaryhmät vastaavat paikallisten strategioiden yhteensovittamisesta muiden alueellisten kehittämistoimenpiteiden kanssa yhteistyössä alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

3 luku

Tuen ehdot ja kustannusten tukikelpoisuus

11 §

Tuen saajaa koskevat edellytykset

Tuen saajan on oltava oikeushenkilö tai oikeustoimikelpoinen luonnollinen henkilö. Oikeushenkilöllä tulee olla toimipaikka ja luonnollisella henkilöllä vakituinen asuinpaikka toimintaohjelman soveltamisalueella.

Kalastajille tarkoitettua tukea voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle tai yhteisölle, jonka itse pyytämän kalan ja ravun tai niistä jalostettujen tuotteiden myynnistä kertyneen, tuen myöntämistä välittömästi edeltäneen kolmen tilikauden liikevaihdon keskiarvo ylittää arvonlisäverolain (1501/1993) 3 §:n 1 momentissa säädetyn määrän.

Hakijalle, joka ei tukea haettaessa täytä 2 momentissa säädettyä vaatimusta, voidaan myöntää tukea, jos hakija esittää hakemuksen liitteinä toteuttamiskelpoisen suunnitelman siitä, miten tämä täyttää vaatimuksen kolmen vuoden kuluessa tuen viimeisen maksuerän maksamisesta.

Tuen saajalla on oltava riittävät taloudelliset ja hallinnolliset edellytykset sekä riittävä ammattitaito tuettavan toimenpiteen toteuttamiseen. Investointituen saajalla on lisäksi oltava edellytykset kannattavaan toimintaan, ellei kyseessä ole yleishyödyllinen investointi.

12 §

Tuettava toiminta

Toimintaohjelmasta voidaan myöntää tukea seuraaviin toimintaohjelmassa tarkemmin määriteltuihin toimenpiteisiin:

- 1) ympäristön kannalta kestävän kaupallisen kalastuksen edistämiseen;
- 2) ympäristön kannalta kestävän vesiviljelyn edistämiseen;
- 3) Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanon edistämiseen;
- 4) kalatalouden toimintaryhmien paikallisten strategioiden toteuttamiseen;
- 5) kalastus- ja vesiviljelytuotteiden markkinoinnin ja jalostuksen edistämiseen;
- 6) Euroopan unionin yhdenmisen meripolitiikan täytäntöönpanon edistämiseen.

13 §

Kustannusten tukikelpoisuus

Tukea voidaan myöntää tuettavasta toimenpiteestä aiheutuviin tarpeellisiin kustannuksiin, jotka ovat syntyneet tukihakemuksen vireilletuloapäivänä tai sen jälkeen. Meri- ja kalatalousrahoitusasetuksen V osaston VI—VIII luvun mukaiset toimenpiteet ovat kuitenkin tukikelpoisia 1 tammikuuta 2014 alkaen tukihakemuksen vireille tulosta riippumatta.

Avustuksen muodossa annettava tuki myönnetään hankkeesta aiheutuvien todellisten kustannusten perusteella tai yleisasetuksen 67 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen avustusmuotojen mukaisesti.

Hankkeelle vastikkeetta tehty työ tai sille vastikkeetta annettu tuotantopanoksen luovutus voidaan hyväksyä osaksi hankkeen yksityistä rahoitusta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hyväksyttävistä kustannuksista ja avustusmuodoista sekä vastikkeetta tehdyn työn tai tuotantopanoksen luovutuksen käyttämisestä yksityisenä rahoituksena sekä niiden erittelystä, osoittamisesta ja enimmäismäärästä.

14 §

Tuen vähimmäismäärä

Jos tuen lopullinen määrä jäisi pienemmäksi kuin 1 000 euroa, tukea ei myönnetä.

15 §

Tuen käyttöä koskevat ehdot

Sen lisäksi, mitä tässä laissa tai sen nojalla annetussa valtioneuvoston asetuksessa taikka Euroopan unionin lainsäädännössä säädetään, tuen saajan on noudatettava tuetussa hankkeessa tukipäätökseen otettuja ehtoja ja rajoituksia.

Jos tuetun investoinnin omistus- tai hallinto-oikeus luovutetaan toiselle ennen tukipäätöksen asetetun määräajan päättymistä, tuen saajan on ennen luovutusta saatava tuen myöntäjän lupa. Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että luovutuksensaaja täyttää tuen myöntämisen edellytykset ja että tuen käyttötarkoitus ei olennaisesti muutu.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna luovutuksena ei pidetä tukea saaneen yrityksen omistusoikeuden luovutusta, jos tuettu investointi säilyy yrityksessä siinä tarkoituksessa, johon tuki on myönnetty ja luovutuksen saaja on tukikelpoinen.

16 §

Tiedonanto- ja avustamisvelvollisuus

Tuen saaja on pyydettyänsä velvollinen antamaan tuen myöntävälle viranomaiselle tuettavaa toimenpidettä, sen edistymistä sekä tuen käyttöä koskevat oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen saajan on viivytyksettä ilmoitettava tuen myöntäneelle viranomaiselle sellaisista ase-

maansa, toimintaansa tai tuettavaa toimenpidettä koskevista muutoksista, joilla voi olla vaikutusta tuen maksamisen edellytyksiin tai jotka voivat johtaa tuen takaisinperintään.

Tuen saaja on velvollinen avustamaan 35 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittajaa antamalla korvauksetta tarkastustehtävän suorittamiseksi välttämättömät tiedot ja tarkastuksen kohdetta koskevat selvitykset sekä tarvittaessa esittelemällä tuen kohdetta.

17 §

Kirjanpitovelvollisuus

Tuen saajan on pidettävä tuettavasta toimenpiteestä kirjaa. Kirjanpito on järjestettävä osaksi tuen saajan kirjanpitolain (1336/1997) mukaista kirjanpitoa siten, että tuettavan toimenpiteen kirjanpito voidaan vaikeudetta tunnistaa ja erottaa muusta kirjanpidosta. Jos tuen saajaan sovelletaan valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 2 lukua, kirjanpito on vastaavasti järjestettävä mainitun luvun ja hyvän kirjanpito-tavan mukaisesti.

Jos tuen saaja ei muutoin ole toiminnastaan kirjanpitovelvollinen, tuettavaa toimenpidettä koskeva kirjanpito on järjestettävä noudattaen kirjanpitolakia.

Tuen saajan on säilytettävä tuettavaa toimenpidettä koskeva kirjanpitoaineisto vähintään kolme vuotta siitä, kun Euroopan komissio on suorittanut ohjelman viimeisen unionin rahoitusosuuden maksun.

4 luku

Tuen hakeminen ja myöntäminen

18 §

Hakuaika ja hakumenettely

Tukea voi hakea jatkuvasti.

Maa- ja metsätalousministeriö voi kuitenkin päättää, että tuki myönnetään määrätyille toimenpiteille määräaikaisessa hakumenettelyssä. Maa- ja metsätalousministeriö voi tällöin päät-

tää hakuajan asettamisesta ja hakumenettelyn aloittamisesta. Kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä myönnettävän tuen osalta vastaava oikeus on kalatalouden toimintaryhmällä.

Tukien myöntäminen voidaan keskeyttää, jos tuen rahoitukseen tarvittavia varoja ei ole käytettävissä tai markkinatilanne tai Euroopan unionin lainsäädäntö sitä edellyttää.

19 §

Tuen hakeminen

Tukea haetaan sähköisesti verkkopalvelussa, joka on osa 31 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmää. Hakemuksen allekirjoitukseen sovelletaan vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annettua lakia (617/2009).

Tukihakemus voidaan tehdä myös kirjallisesti maa- ja metsätalousministeriön tarkoitusta varten vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava ja toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

Hakemukseen on liitettävä tuen myöntämisen edellytysten arvioinnin kannalta välttämättömät asiakirjat ja selvitykset sekä tuettavaa toimenpidettä koskeva hankesuunnitelma. Investointituen hakijalta voidaan edellyttää myös yrityksen tai ammatinharjoittajan toiminnan kehittämisen kannalta olennaiset seikat sisältävän kehittämissuunnitelman esittämistä.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä tuen hakemisessa noudatettavasta menettelystä, hakemukseen liitettävistä asiakirjoista sekä selvitysten, hankesuunnitelman ja kehittämissuunnitelman sisällöstä ja esittämisestä.

20 §

Tuen hakeminen kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä

Jos tukea haetaan kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää hakemuksesta lausunnon toimivaltaiselta kalatalouden toimintaryh-

mältä. Toimintaryhmä antaa lausunnon tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta paikallisen strategian tavoitteiden kannalta. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden kalatalouden toimintaryhmän alueella, toimivaltaisen kalatalouden toimintaryhmän on hankittava muiden kalatalouden toimintaryhmien lausunto tuen myöntämisen tarkoituksenmukaisuudesta sekä tarvittavan rahoituksen varaamisesta niille osoitetusta rahoituskiintiöstä.

Toimivaltainen 1 momentissa tarkoitettussa asiassa on se kalatalouden toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide toteutetaan. Jos tuettava toimenpide toteutetaan useamman kuin yhden kalatalouden toimintaryhmän alueella, toimivaltainen on se kalatalouden toimintaryhmä, jonka alueella tuettava toimenpide on tarkeitus pääosin toteuttaa.

Edellä 1 momentissa säädettyä menettelyä ei sovelleta, jos hakija on kalatalouden toimintaryhmä.

21 §

Tuen myöntäminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus päättää tuen myöntämisestä.

Edellä 18 §:n 2 momentin mukaisessa hakumenettelyssä maa- ja metsätalousministeriö voi päättää, että elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen saatuaan asiasta maa- ja metsätalousministeriön lausunnon. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa ministeriön lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön taikka toimintaohjelman vastaista tai jos sillä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

Ratkaistaessa hakemusta kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee päätöksen saatuaan 20 §:n 1 momentissa tarkoitettua lausunnon toimivaltaiselta kalatalouden toimintaryhmältä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa kalatalouden toimintaryhmän lausunnosta vain, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön

taikka toimintaohjelman tai paikallisen strategian vastaista tai jos kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiössä ei ole riittävää määrärahaa toimenpiteen rahoittamiseen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä kalatalouden toimintaryhmän rahoituskiintiöstä rahoitettavista tukikelepoisista toimenpiteistä.

Tukipäätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

22 §

Tuen myöntäminen ilman hakemusta

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää tukea meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 78 artiklassa tarkoitettuun tekniseen tukeen ja 76 artiklassa tarkoitettuun kalastuksen valvontaan ilman hakemusta maa- ja metsätalousministeriön vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella. Samaa menettelyä voidaan noudattaa myönnettäessä tukea monivuotisille tutkimus- ja kehittämisohjelmille.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus jättää myöntämättä 1 momentissa tarkoitettua tukea maa- ja metsätalousministeriön sille osoittaman vahvistetun käyttösuunnitelman mukaisesti ainoastaan, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista tai sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

23 §

Päätöksenteko yhdennettyä meripolitiikkaa koskeissa hankkeissa

Meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 80 artiklassa tarkoitetuille toimille voidaan myöntää tukea ilman hakemusta valtioneuvoston kanslian vahvistaman käyttösuunnitelman perusteella.

Valtioneuvoston kanslia vahvistaa käyttösuunnitelman sovittuaan yhdessä maa- ja metsätalousministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön, puolustusministeriön, sisäministeriön ja ympäristöministeriön kanssa tukea koskevasta kokonaisratkaisusta. Ratkaisun teossa on pyrit-

tävä yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, valtioneuvoston kanslia päättää ratkaisusta saatuaan vähintään kaksi puoltavaa lausuntoa muilta edellä mainituilta ministerioilta.

Ennen ratkaisun tekemistä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus tekee tarvittaessa arvion hanke-ehdotuksista ja hankkii tarvittavat asiantuntijalausunnot.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi poiketa edellä 1 momentissa tarkoitetusta käytösuunnitelmasta ainoastaan, jos tuen myöntäminen olisi Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön vastaista tai sen käytössä olevat määrärahat eivät riitä tuen myöntämiseen.

Tukea voidaan lisäksi myöntää määräaikaisten hakumenettelyjen puitteissa. Tuettavien hankkeiden valinnassa noudatetaan, mitä 2—4 momentissa on säädetty.

5 luku

Tuen maksaminen

24 §

Maksuhakemus

Maksuhakemus tehdään käyttäen 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua verkkopalvelua. Mitä 19 §:ssä säädetään sähköisestä tukihakemuksesta ja sen käsittelystä, sovelletaan myös tuen maksamista koskevaan hakemukseen.

Maksuhakemus voidaan tehdä myös kirjallisesti maa- ja metsätalousministeriön tarkoitusta varten vahvistamalla lomakkeella. Hakemus on allekirjoitettava. Kirjallinen hakemus on toimitettava tuen myöntäneelle viranomaiselle.

Hakemukseen on liitettävä tuen maksamisen edellytysten kannalta välttämättömät tilinpitoasiakirjat ja selvitykset.

25 §

Maksujen hyväksyminen

Tuen maksamisesta päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Kehittämishankkeelle tukea voidaan maksaa ennakoon, jos tämä on tuen saajan aseman ja tuettavan toimenpiteen toteutuksen kannalta perusteltua.

Kehittämishanketuen määrää vähentävänä tekijänä otetaan huomioon tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet tulot. Tuloina ei pidetä 19 §:ssä tarkoitettussa hakemuksessa ilmoitettua yksityistä rahoitusta. Tuen saajan on esitettävä selvitys hankkeen tuloista maksuhakemuksen yhteydessä.

Toimenpiteelle voidaan maksaa tukea ilman erillistä maksuhakemusta, jos menettelystä on ilmoitettu 18 §:n 2 momentissa tarkoitetun toimenpidettä koskevan määräaikaisten hakumenettelyn aloittamisen yhteydessä.

6 luku

Tuen palauttaminen, maksamisen keskeyttäminen ja takaisinperintä

26 §

Tuen palauttaminen

Tuen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa tuki tai sen osa. Tuen saajan tulee palauttaa tuki tai sen osa myös, jos sitä ei voida käyttää tukipäätöksessä edellytetyllä tavalla. Jos palautettava määrä on enintään 250 euroa, sen saa jättää palauttamatta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske laskennallisen perusteen mukaan myönnetyn tuen ja toteutuneiden kustannusten välistä erotusta.

27 §

Tuen takaisinperintä

Tuen maksaminen on keskeytettävä ja tuki on perittävä takaisin, jos:

1) tuen myöntämisen tai maksamisen edellytykset eivät ole täyttyneet;

2) 11 §:n 3 momentin mukaisesti tukea saanut ei ole kolmen vuoden kuluessa tuen viimei-

sen maksuerän maksamisesta täyttänyt mainitun pykälän 2 momentin vaatimusta;

3) tuen saaja on antanut sellaisen virheellisen tai puutteellisen tiedon, joka on olennaisesti vaikuttanut tuen myöntämiseen tai maksamiseen;

4) tuen saaja on luovuttanut ilman elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa toiselle tuetun investoinnin kohteen ennen tukipäätöksessä asetetun määräajan päättymistä;

5) tuen saaja on kieltäytynyt avustamasta tuen tarkastuksessa;

6) Euroopan unionin lainsäädännössä tätä edellytetään.

Perimättä voidaan kuitenkin jättää määrä, joka ilman korkoa on enintään 250 euroa.

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle, kaikki tuen saajat vastaavat yhteisvastuullisesti takaisin perityn tuen suorittamisesta.

28 §

Korko ja viivästyskorko

Tuen saajan on maksettava palautettavalle tai takaisinperittävälle määrälle korkolain (633/1982) 3 §:n 2 momentin mukaista vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Korkoa on suoritettava tuen maksupäivästä takaisinperittävän määrän takaisinmaksuun saakka.

Jos takaisinperittävää määrää ei makseta viimeistään takaisinperintäpäätöksessä määrättyinä eräpäivinä, sille on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisen korkokannan mukaan.

29 §

Takaisinperinnän menettelyt

Tuen takaisinperinnästä päättää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Maa- ja metsätalousministeriö voi määrätä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tekemään hankkeessa takaisinperinnän, jos se katsoo 27 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyvän.

Takaisinperintää koskevassa päätöksessä on vahvistettava takaisinperittävä määrä, 28 §:n

1 momentissa tarkoitettu korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä. Päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on saanut tiedon takaisinperinnän perusteesta ja viimeistään kymmenen vuoden kuluttua tuen maksamisesta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus vastaa takaisinperintäpäätöksen täytäntöönpanosta. Takaisinperintäpäätös voidaan ulosottotoimin panna täytäntöön sen jälkeen, kun päätös on saanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanosta säädetään lisäksi verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

30 §

Takaisinperinnän kohtuullistaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi jättää virheellisesti tai perusteetta maksetun määrän tai sille suoritettavan koron kokonaan tai osaksi perimättä, jos perinnän suorittaminen täysimääräisenä olisi tuen saajan olosuhteet ja toiminta huomioon ottaen kokonaisuutena arvioiden kohtuutonta. Takaisinperintä ja korkojen periminen on kuitenkin suoritettava täysimääräisenä, jos Euroopan unionin lainsäädäntö sitä edellyttää.

7 luku

Toimintaohjelman tietojärjestelmä

31 §

Tietojärjestelmän tarkoitus

Maa- ja metsätalousministeriö ottaa käyttöön yleisasetuksen 125 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetun tietojärjestelmän. Tietojärjestelmää käytetään Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevassa Euroopan unionin lainsäädännössä sekä tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset sekä kalatalouden toimintaryhmät vastaavat niille säädettyjen tehtävien mukaisesti

siitä, että tietojärjestelmään tallennetaan oikeat ja riittävät tiedot.

Tuen hakijalla on oikeus tietojärjestelmään kuuluvassa verkkopalvelussa seurata tuen hakemista, maksamista, tarkastamista ja takaisinperintää koskevan asiansa etenemistä ja ratkaisuja sekä tuen seurantatietojen käsittelyä. Vastaava oikeus on kalatalouden toimintaryhmällä sen rahoituskiintiöstä haetun ja myönnetyn tuen osalta lukuun ottamatta tarkastamista ja takaisinperintää koskevia sekä maksuhakemuksen yhteydessä esitetyjä salassa pidettäviä tietoja. Toimintaryhmällä on omasta rahoituskiintiöstään myönnetyn tuen osalta lisäksi oikeus asianhallintajärjestelmään kuuluvassa verkkopalvelussa nähdä kokoomatietoja, jos tällainen mahdollisuus sisällytetään tietojärjestelmään. Asian seuraaminen ja koontitietojen katselu edellyttää vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista.

32 §

Tietojärjestelmän sisältö

Tietojärjestelmään voidaan tallentaa:

- 1) hakijan nimi ja yhteystiedot sekä henkilötunnus tai yritys- ja yhteisötunnus;
- 2) hakijan yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot;
- 3) tuettavan toimenpiteen sisältöä, tavoitteita ja tuloksia koskevat tiedot;
- 4) tuettavan toimenpiteen kustannuksia ja kokonaisrahoitusta koskevat arviot sekä näiden toteutumista koskevat tiedot;
- 5) tuki- tai maksuhakemusta ja sen ratkaisemista sekä tuen yksilöintiä koskevat tiedot;
- 6) tiedot tuensaajalle myönnettyistä ja maksetuista tuista;
- 7) tuettavaan toimenpiteeseen käytettävän julkisen ja yksityisen rahoituksen määrä;
- 8) tiedot paikan päällä tehtävistä todentamisista;
- 9) tiedot tarkastuksista ja niissä tehdyistä havainnoista;
- 10) tiedot tuen saajalta takaisinperittävistä tuista sekä takaisinperinnän toteutumisesta;

- 11) seurantaan varten kerättävät tiedot;
- 12) kehittämissuunnitelmaa koskevat tiedot;
- 13) muita hakemuksen käsittelyssä kertyneitä välttämättömiä tietoja.

33 §

Tietojen julkisuus ja säilyttäminen

Jollei Euroopan unionin lainsäädännössä tai tässä laissa toisin säädetä, tietojärjestelmän tietojen ja niihin liittyvien asiakirjojen julkisluonteen, luovuttamiseen sekä luovuttamisesta perittäviin maksuihin sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia (621/1999) ja henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999). Meri- ja kalatalousrahastoasetuksen 119 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua toimien luettelossa voidaan julkistaa verkossa tuensaajien nimet ja muut mainitun asetuksen liitteessä V tarkoitettut tiedot.

Tietojärjestelmän tietoja voidaan luovuttaa tutkimustyön tekemiseen, jos tietojen luovuttamista voidaan pitää tutkimussuunnitelman perusteella tarpeellisenä. Tietojen luovutuksen edellytyksenä on, etteivät yksittäistä henkilöä koskevat tiedot paljastu ulkopuolisille ja että tiedot hävitetään, kun henkilötiedot eivät enää ole tarpeen tutkimuksen suorittamiseksi tai sen tulosten asianmukaisuuden varmistamiseksi. Samoin edellytyksin tietoja voidaan luovuttaa toimintaohjelman arviointia viranomaisen toimeksiannosta suorittavalle taholle.

Tietojärjestelmään sisältyviä tietoja säilytetään 31 päivään joulukuuta 2033.

8 luku

Erinäiset säännökset

34 §

Tietojensaantioikeus ja tietojen luovuttaminen

Maa- ja metsätalousministeriöllä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla ja 35 §:ssä tarkoitettulla tarkastuksien tekemällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada muulta viran-

omaiselta, julkista tehtävää hoitavalta taholta ja kalatalouden toimintaryhmältä hakijaa ja tuen saajaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa, julkisista varoista myönnettyä rahoitusta tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä tukea koskevan asian käsittelemiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella on salassapitosäännösten estämättä oikeus luovuttaa muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle taikka Euroopan unionin toimielimelle tässä laissa säädettyä tehtävää hoidettaessa saatua, tuen saajaa koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä viranomaiselle, julkista tehtävää hoitavalle tai toimielimelle säädetyn tarkastustehtävän suorittamiseksi tai sen valvomiseksi, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Tietoja voidaan vastaavasti luovuttaa Luonnonvarakeskukselle sen tiedonkeruutehtävän suorittamiseksi, josta säädetään yhteisestä kalastuspolitiikasta, neuvoston asetusten (EY) N:o 1954/2003 ja (EY) N:o 1224/2009 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 2371/2002 ja (EY) N:o 639/2004 ja neuvoston päätöksen 2004/585/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 25 artiklassa.

Kalatalouden toimintaryhmällä on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada 31 §:ssä tarkoitettua tietojärjestelmästä sille säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömät tiedot.

Edellä 1—4 momentin perusteella saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

35 §

Tarkastusoikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä on oikeus tehdä tuen myöntämiseen, maksamiseen ja käyttöön liittyvien edellytysten ja ehtojen noudattamisen valvomiseksi tuen myöntäjiin ja saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Vastaava oikeus on

tuen saajien osalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla.

Edellä 6 §:ssä tarkoitettu tarkastusviranomaisen voi valtuuttaa Maaseutuviraston tai riippumattoman tilintarkastajan tarkastamaan tuen saajan toteuttamat toimenpiteet sekä tuen myöntämiseen liittyvät menettelyt tarkastusviranomaisen laatiman tarkastusstrategian mukaisesti. Tilintarkastajan tulee olla tilintarkastuslaissa (459/2007) tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajista annetussa laissa (467/1999) tarkoitettu hyväksytty tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastusyhteisön on nimettävä tarkastuksesta vastuullinen tilintarkastaja.

36 §

Tarkastuksen suorittaminen

Edellä 35 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen suorittamista varten viranomaisella tai tilintarkastajalla on oikeus päästä tuettavan toimenpiteen ja tuen käytön kannalta merkityksellisiin rakennuksiin, toimitiloihin ja paikkoihin ja tarkastaa näitä sekä tuen saajan olosuhteita, tietojärjestelmiä ja asiakirjoja. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytetyissä tiloissa. Tarkastuksessa on noudatettava hallintolain (434/2003) 39 §:ää.

Tarkastusta suorittavalla on oikeus ottaa asiakirjat ja muu tuen käyttöön liittyvä aineisto haltuunsa, jos tarkastuksen päämäärän saavuttaminen tätä edellyttää. Asiakirjat ja muu aineisto tulee viipymättä palauttaa, kun tarkastuksen suorittaminen ei enää edellytä niiden hallussapitoa. Tarkastusta suorittavalla on oikeus saada tarkastuksen suorittamiseksi tarvittavat tiedot ja asiakirjat maksutta.

Tarkastustehtävää suoritettaessa on noudatettava hallintolakia, kielilakia (423/2003), saamen kielilakia (1086/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia ja sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003). Tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä hänen suorittaessaan tarkastustehtävää. Vahingonkorvausvastuusta säädetään va-

hingonkorvauslaissa. Tarkastustoiminnassa tulee noudattaa tarkastusviranomaisen ohjeita.

Edellä 35 §:ssä tarkoitettulla viranomaisella on oikeus saada poliisilta korvauksetta virkapua tarkastustehtävän suorittamisessa.

37 §

Toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tässä laissa tarkoitettuja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle säädettyjä tehtäviä hoitaa se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella tuettava toimenpide pääosin toteutetaan tai jonka alueella hakijan toimipaikka sijaitsee, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 5 §:n nojalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimivallasta muuta säädetä.

38 §

Päätöksen tiedoksianto

Sähköisesti tehtyyn hakemukseen annettu päätös annetaan tiedoksi noudattaen, mitä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 18 §:ssä säädetään.

Muu tässä laissa tarkoitettu päätös voidaan antaa tiedoksi 1 momentin mukaisesti, jos se, jota asia koskee, siihen suostuu.

Päätös on hakijalle maksuton.

39 §

Muutoksenhaku

Maa- ja metsätalousministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen, joka koskee tuen maksamisen keskeyttämistä tai takaisinperintää, saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Muutoin hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

9 luku

Voimaantulo

40 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan Euroopan kalatalousrahaston kansallisesta hallinnoinnista ja elinkeinokalataloudelle myönnettävistä tuista annettu laki (1447/2006). Ennen tämän lain voimaantuloa hyväksyttyyn toimintaohjelmaan ja sen toimien toteuttamiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

maatalouden interventiorahastosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalouden interventiorahastosta annetun lain (1206/1994) 1 ja 2 § sekä 6 §:n 1 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 1 § laissa 896/2013 sekä 2 § ja 6 §:n 1 momentti laissa 792/2004, seuraavasti:

1 §

Rahaston tarkoitus

Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan mukaisesta interventiovarastoinnista, interventio-ostoista ja interventiomyynneistä aiheutuvien menojen maksamista varten Suomessa on maa- ja metsätalousministeriön alainen valtion talousarvion ulkopuolinen maatalouden interventiorahasto.

2 §

Rahaston varat

Euroopan maatalouden tukirahaston (*maataloustukirahasto*) maksamat korvaukset 1 §:ssä tarkoitettujen kustannusten maksamisesta tulou-

tetaan rahastoon. Rahastoon tuloutetaan myös interventiot toimintaan liittyvistä vakuusjärjestelyistä ja muusta rahaston toiminnasta syntyvät tuotot sekä valtion talousarviosta rahastolle siirrettävä määräraha.

6 §

Rahaston menot

Rahastosta maksetaan Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan toteuttamisesta aiheutuvat 1 §:ssä tarkoitetut menot sekä rahaston muusta toiminnasta aiheutuvat menot.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta
20__ .

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 2014